

Denumire oficială	IULIU MANIU
Categorie	Ansamblu monumental (Copac + Statuie)
Localizare	Piața Revoluției
	Piața
	44°26'19.0"N 26°05'51.2"E
Edificare	Mircea Spătaru
	Sculptor
Anul realizării	1999
Anul amplasării	1999
Anul reabilitării	
Cod LMI	nu
Cod DGAPMFP	1107
Tip de proprietate	Disp. Primar General nr. 1685/1999
Stare de conservare	graffiti pe soclu - zona din spate statuie; statuie din bronz și copac - scurgeri de oxizi;

Descriere tehnică

Dimensiuni: ansamblu monumental statuie:4,50 m ; copac : 9 m

Material: statuie + copac: bronz

Pe ansamblu este inscripționat: IULIU MANIU

Ambientale

6 spoturi încastrate (4 față, 1 lat. stg + 1 lat. dr.)

Istoric/poveste

Amplasat pe scuarul rectangular care desparte Calea Victoriei de Piața Revoluției, Ansamblul Iuliu Maniu face "corp comun" cu Memorialul Renașterii, două simboluri istorice având ca temă triumful Binelui asupra Răului. De altfel, la amenajarea peisagistică a zonei, s-a realizat o alee pavată care unește piesa principală a Memorialului Renașterii ("Piramida Izbânzii") de Monumentul Iuliu Maniu, întregind astfel o simbolistică comună.

Statuia marelui om politic, ca și copacul din bronz, sunt opera sculptorului Mircea Corneliu Spătaru (27 iulie 1937 – 01 septembrie 2011). A studiat la Institutul de Arte Plastice „Ion Andreescu” din Cluj Napoca, promoția 1962. A fost profesor universitar și Rector al Universității de Arte din București între 1990 și 2004.

Monumentul îl reprezintă pe Iuliu Maniu (8 ianuarie 1873 – 5 februarie 1953), legendar lider național, un făuritor de istorie a românilor, fost deputat de Transilvania în Parlamentul de la Budapesta (înainte de Marea Unire), inițiator și coautor al actului Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918, președinte al Partidului Național Țărănesc și de mai multe ori Prim-ministru al României. A avut o carieră politică de 56 de ani, timp în care a dus o luptă neîncetată împotriva asupra austro-ungare din Ardealul românesc, iar apoi împotriva sovietizării țării. După cel de-al Doilea Război Mondial a devenit simbolul rezistenței anticomuniste.

Iuliu Maniu s-a numărat printre organizatorii Marii Adunări de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918, act de mare curaj pe teritoriul aflat atunci sub stăpânire maghiară, unde s-a hotărât unirea Transilvaniei cu Vechiul Regat al României. În cuvântarea pe care a ținut-o cu ocazia Adunării Naționale de pe Câmpia Libertății, Maniu a spus: „Privim în înfăptuirea unității noastre naționale ca la un triumf al libertății românești”. Pe 2 decembrie 1918 a fost ales în funcția de ministru-prezident al Consiliului Dirigent al Transilvaniei, funcție echivalentă cu cea de guvernator, îndeplinind, totodată, și funcția de ministru de interne. În perioada interbelică a fost un stâlp, cu o verticalitate de nezdruccinat a politicii românești, navigând fără greșală pe cea mai învolburată scenă politică din istoria României, cea a anilor '27 – '47.

În anul 1947 a fost arestat și condamnat la temniță grea pe viață, torturat apoi timp de șase ani în cele mai cumplite regim penitenciar – ca dușman al poporului, iar la sfârșit a fost ucis prin frig și înfometare. A murit în agonie, singur într-o celulă a închisorii din Sighet, la 5 februarie 1953. A fost înmormântat, mai degrabă aruncat, într-o groapă comună, funcționând încă din timpul războiului, destinată cadavrelor celor executați sumar și săracilor din populația civilă (dezertori, deținuți sau anonimi după retragerea armatelor maghiare și germane. Osemintele nu i-au putut fi identificate nici cu mijloacele moderne de detecție, fapt pentru care Maniu se găsește și astăzi în același loc din Cimitirul Săracilor la Sighet.

Referindu-ne la monumentul care-l comemorează pe Iuliu Maniu, compozițional, acesta este tot un ansamblu format din două

elemente: statuia personalității și un trunchi stilizat de copac. Statuia îl reprezintă pe omul politic în poziția așezat, ceea ce poate sugera relaxarea și detașarea cu care Maniu a privit (abordat) problematicile complexe de natură politică la care a luat parte, dar reprezentarea dreaptă a corpului său indică atât atenția neobosită și stoicismul cât și verticalitatea morală de care a dat dovadă în fața încercărilor vieții la care a fost supus.

Aceste atitudini sunt subliniate și de reprezentarea figurii lui Maniu care este redată de autor păstrând caracteristicile anatomice individualizante, marcate de un anume imobilism – fiind vorba de atitudinea reținută, de om care nu își trădează sentimentele și emoțiile, fapt pentru care Maniu a fost denumit "Sfinxul de la Bădăcin".

Consecvența convingerilor sale ca și sacrificiul de sine sunt alte calități subliniate de sculptor prin figurarea siluetei longiline a personajului redat, această reprezentare fizică sugerând ascetismul de care a dat dovadă Maniu pe parcursul întregii sale vieți. Este știut faptul că omul politic nu s-a căsătorit niciodată, sacrificând o mare dragoste pe altarul luptei pentru emanciparea națională a românilor transilvăneni. Tânărul Maniu, va sacrifica marea (și singura) sa dragoste pentru Clara, farmacistă unguroaică din Șimleul Silvaniei, pentru a deveni liderul Partidului Național Român, deoarece "nu cadra" să ia de soție o reprezentantă a etniei împilătoare: "A trebuit să trec peste sentimentul meu intim, să sacrific pe acest om excepțional, să salvez partidul și ideile pentru care noi, toți, militam. Azi mă întreb, totuși, dacă n-am greșit", i-ar fi povestit Iuliu Maniu lui Nicolae Carandino, cei doi împărțind aceeași celulă în "Zarca" (închisoarea morții) de la Aiud, unde fuseseră internați de regimul politic stalinist.

Atitudinea personajului, cu ambele brațe aduse pe lângă corp, puțin flexate din coate, sugerează sinceritatea lui Maniu, ceea ce este oarecum exagerat (și fizic, în redarea sculpturală, lungimea brațelor fiind figurate anatomic disproporționat, mai lungi decât naturalul), având în vedere iezuismul de care a dat dovadă Maniu în acțiunile politice pe care le-a întreprins, cântărind întotdeauna cu mare grijă avantajele și dezavantajele deciziilor pe care urma să le ia.

Alăturat statuii lui Iuliu Maniu, în partea sa nordică, este amplasat un element suplimentar – un trunchi de copac desfrunzit – care amplifică austerul redării și este un simbol al sistemului concentraționar în care și-a găsit moartea omul politic țărănist. Ultimul element care potențează simbolistic ansamblul monumental este platoul rectangular în mijlocul căruia acesta este amplasat și care este văduvit de vegetație, fiind compus doar dintr-un pavaj care cuprinde carouri pătrate egale. Și acesta este un simbol al grilajului, elementul caracterizant al reclusiunii la care Maniu a fost supus în ultima parte a vieții sale.